

WPROWADZENIE

KURS JĘZYKA WŁOSKIEGO "OD ZERA"

materiały do kursu języka włoskiego
dostępnego bezpłatnie
w formie filmów
na YouTube

Podręcznik
dla samouków i nie tylko
Lekcje 0.1. - 0.16.

VACANZE ROMANE

Czego nauczysz się na początku?

Wraz z lekcjami "Wprowadzenia" opanujesz swobodę operowania liczbą i rodzajem gramatycznym włoskich rzeczowników i przymiotników oraz przyswoisz sobie włoskie zaimki dzierżawcze.

Poznasz budowę włoskich zdań twierdzących i pytających, a także podstawy dotyczące PREPOSIZIONI, czyli skomplikowanych włoskich przyimków. Zakres nowych słów (rzeczowniki, czasowniki, przymiotniki, zaimki itd.) umożliwi samodzielne konstruowanie najprostszyc zdań i wyrażeń.

1. Podstawowe rodzajniki il, la, i, le i końcówki.....	1
2. Zaimek wskazujący QUESTO	10
3. Przyimek DI - " Di chi è? "	17
4. Zaimki dzierżawcze - mio, tuo, suo	21
5. Rodzajnik I'	25
6. Ćwiczenie 1	
7. Rodzajniki lo, gli ; Czasownik ESSERE	
8. Wyrażenia c'è i ci sono	
9. Nazwy narodowości; Koniugacja -ARE: PARLARE, STUDIARE, IMPARARE	
10. Zaimki dzierżawcze - miei, tuoi, suoi	
11. Ćwiczenie 2; Koniugacja -ERE: CHIEDERE	
12. Zaimki dzierżawcze - nostro, vostro, loro Czasownik AVERE	
13. Zaimki dzierżawcze - nostri, vostri, loro Koniugacja -IRE: PARTIRE	
14. Czasowniki -IRE z interfiksem -isc- : FINIRE , nowe przyimki.	
15. Czasownik zwrotny CHIAMARSI , zaimki zwrotne.	
16. Powtarzamy wspólnie cały materiał z "Wprowadzenia 0.0" - TEST	

Polecany podręcznik (całkowicie po włosku):

Autor: **Katerin Katerinov**

Tytuł: **"La lingua italiana per stranieri - Corso elementare e intermedio."**

Lekcja 0.1.

W języku włoskim istnieją tylko dwa rodzaje gramatyczne:
męski i żeński.

1. rodzaj gramatyczny

MASCHILE
męski

FEMMINILE
żeński

2. liczba

SINGOLARE
pojedyncza

PLURALE
mnoga

Rodzaj gramatyczny oraz liczbę rzeczownika określają:

rodzajnik i końcówka.

Rzeczownik **libro** (*książka*) jest rodzaju męskiego.

W liczbie pojedynczej posiada on rodzajnik męski **il** oraz typową końcówkę męską **-o**, a w liczbie mnogiej rodzajnik **i** oraz końcówkę **-i**.

MASCHILE

SINGOLARE

rodzajnik

il libro

końcówka

R. MĘSKI

L. POJEDYNCZA

MASCHILE

PLURALE

rodzajnik

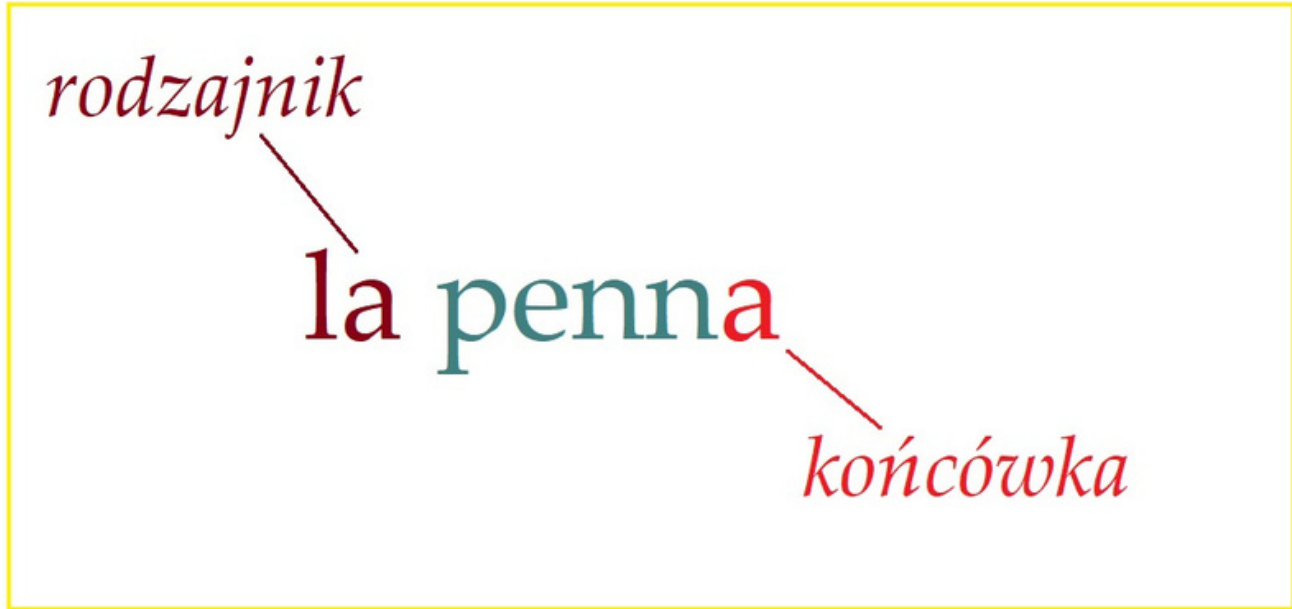
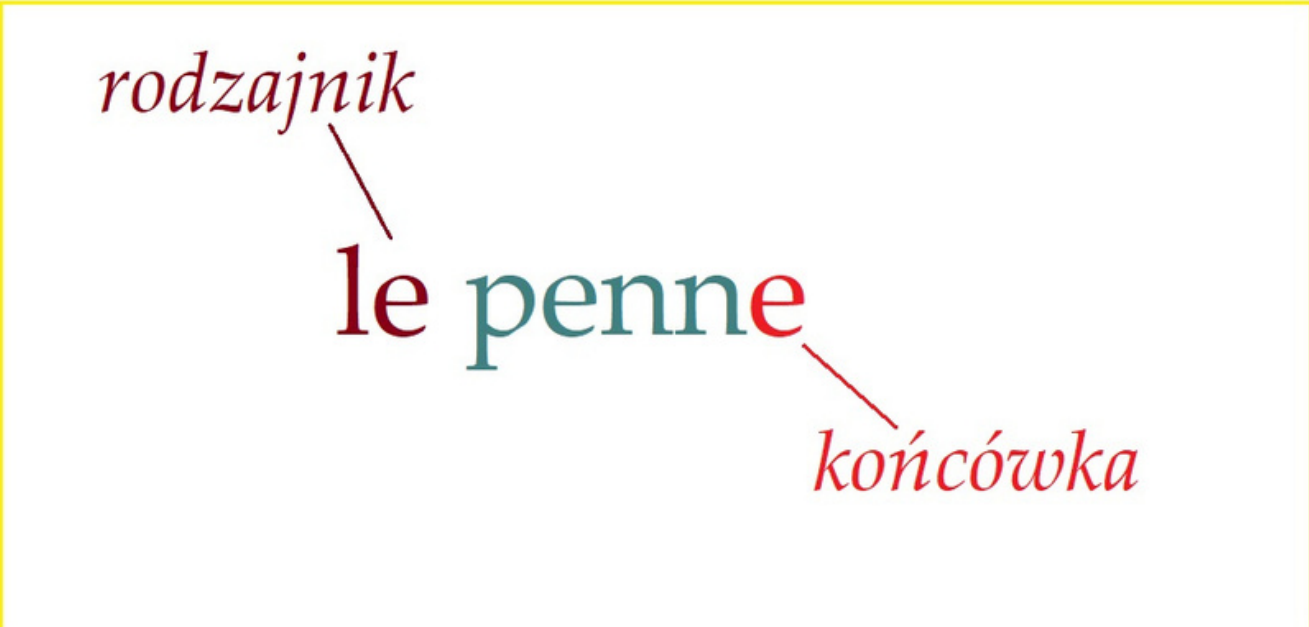
i libri

końcówka

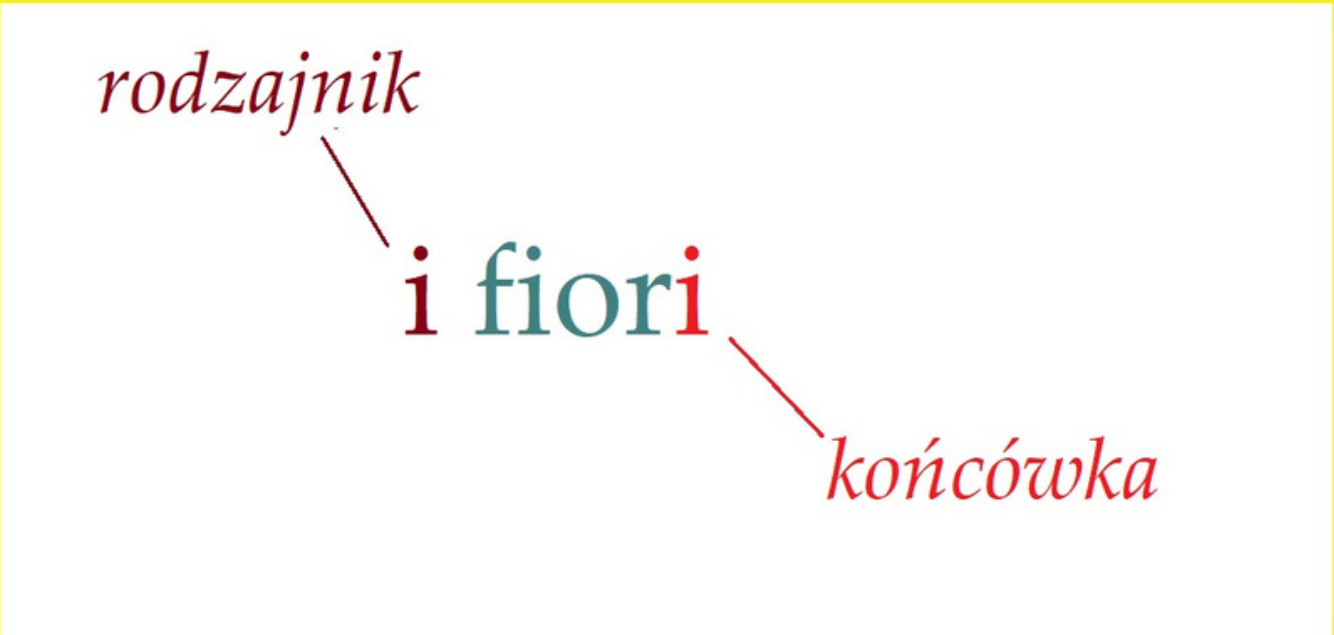
R. MĘSKI

L. MNOGA

Rzeczownik **penna** (*pióro, długopis*) jest rodzaju żeńskiego. W liczbie pojedynczej posiada rodzajnik żeński **la** oraz typową żeńską końcówkę **-a**, natomiast w liczbie mnogiej ma rodzajnik **le** i końcówkę **-e**.

FEMMINILE SINGOLARE		R. ŻEŃSKI L. POJEDYNCZA
FEMMINILE PLURALE		R. ŻEŃSKI L. MNOGA

Niektóre włoskie rzeczowniki męskie i żeńskie mają w liczbie pojedynczej wspólną końcówkę **-e**, która w liczbie mnogiej zawsze zmienia się na **-i**, np. męski rzeczownik **fiore** (*kwiat*) i żeński rzeczownik **cornice** (*rama*).

MASCHILE SINGOLARE		R. MĘSKI L. POJEDYNCZA
MASCHILE PLURALE		R. MĘSKI L. MNOGA

FEMMINILE
SINGOLARE

rodzajnik
la cornice
końcówka

R. ŻEŃSKI
L. POJEDYNCZA

FEMMINILE
PLURALE

rodzajnik
le cornici
końcówka

R. ŻEŃSKI
L. MNOGA

W przypadku takich rzeczowników - zakończonych na **-e / -i** -
- rodzaj gramatyczny rozpoznajemy dzięki rodzajnikom.

	<i>singolare</i>	<i>plurale</i>
<i>maschile</i>	il fiore	i fiori
<i>femminile</i>	la cornice	le cornici

Oto podstawowe włoskie rodzajniki i końcówki:

	<i>singolare</i>	<i>plurale</i>
<i>maschile</i>	il libro	i libri
	il fiore	i fiori
<i>femminile</i>	la penna	le penne
	la cornice	le cornici

Rodzajniki męskie **il, i** oraz żeńskie **la, le** to tzw. rodzajniki określone.

Obok rodzajników określonych w języku włoskim istnieją także rodzajniki tzw. nieokreślone.

Rodzajniki nieokreślone istnieją tylko dla liczby pojedynczej.

(Liczbę mnogą mogą obsługiwać ewentualnie tzw. rodzajniki cząstkowe.)

Każdy rodzajnik określony ma swój "nieokreślony" odpowiednik.

Podstawowy rodzajnik nieokreślony męski dla liczby pojedynczej to **un**, który jest odpowiednikiem rodzajnika określonego **il**:

l'articolo determinativo

il libro
il fiore

l'articolo indeterminativo

un libro
un fiore

Podstawowy rodzajnik nieokreślony żeński dla liczby pojedynczej to **una**, który jest odpowiednikiem rodzajnika określonego **la**:

l'articolo determinativo

la penna
la cornice

l'articolo indeterminativo

una penna
una cornice

Kiedy używać rodzajnika określonego, a kiedy nieokreślonego?

Zasad jest dość dużo. Oto zasada podstawowa:

Rodzajnika określonego używamy zwykle wtedy, gdy mówimy o czymś lub o kimś konkretnym lub pojawiającym się w naszej wypowiedzi już wcześniej.

Rodzajnik nieokreślony odnosimy na ogół do rzeczowników nazywających kogoś lub coś bliżej nieokreślonego, lub gdy mówimy o pewnej kategorii rzeczy / ludzi / zjawisk.

Analogiczne końcówki informujące o rodzaju i liczbie posiadają też przymiotniki: męską **-o**, żeńską **-a** i uniwersalną **-e**.
 Przymiotnik zawsze dostosowuje się do rodzaju i liczby rzeczownika.
 Końcówka **-o**, typowa dla rodzaju męskiego, jak np. w przymiotniku **rosso** (czerwony), w liczbie mnogiej zmieni się na **-i**, jak w **rossi**.
 Zwróćmy poza tym uwagę na użycie obu typów rodzajników męskich.

<i>l'articolo determinativo</i>	<i>l'articolo indeterminativo</i>
il libro il fiore	un libro un fiore

È un libro.

è - jest

Il libro è rosso.

libro
rosso

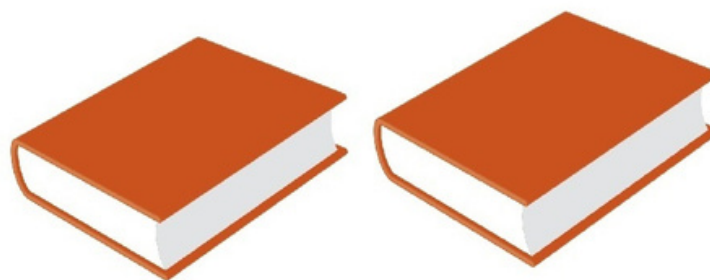
Sono due libri.

è - jest

sono - są

czasownik *ESSERE* - być

I libri sono rossi.

due - dwa, dwie

libri
rossi

Dostosowując się do rodzaju i liczby rzeczownika, przymiotniki otrzymują właściwe dla nich końcówki.

Forma męska przymiotnika **giallo** (żółty) w liczbie pojedynczej kończy się na **-o**, a w liczbie mnogiej na **-i**, jak w **gialli**, czyli niezależnie od końcówki rzeczownika męskiego **fiore**.

<i>l'articolo determinativo</i>	<i>l'articolo indeterminativo</i>
il libro il fiore	un libro un fiore

È un fiore.

Il fiore è giallo.

fiore
giallo

Sono due fiori.

I fiori sono gialli.

fiori
gialli

Przymiotnik **gialla** (żółta) przybiera więc w liczbie pojedynczej typową końcówkę żeńską **-a**, a w liczbie mnogiej **-e**, jak w **gialle**.

l'articolo determinativo

la penna
la cornice

l'articolo indeterminativo

una penna
una cornice

È una penna.

La penna è gialla.

penna
gialla

Sono due penne.

Le penne sono gialle.

penne
gialle

Podobnie jest z formą żeńską przymiotnika **rossa** (czerwona), która w liczbie pojedynczej ma końcówkę **-a**, a w mnogiej **-e**, jak w **rosse**.

l'articolo determinativo

la penna
la cornice

l'articolo indeterminativo

una penna
una cornice

È una cornice.

La cornice è rossa.

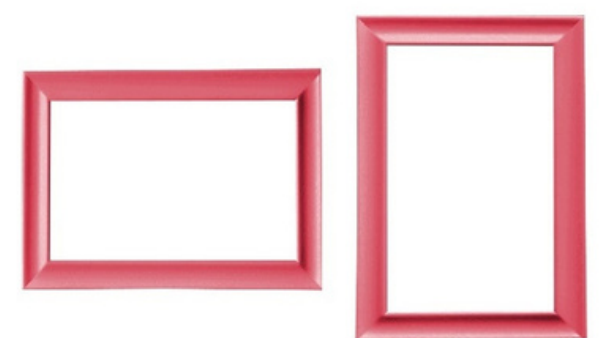
cornice
rossa

Sono due cornici.

Le cornici sono rosse.

cornici
rosse

Gdy przymiotnik opisuje jednocześnie kilka nazw w obu rodzajach gramatycznych, (prawie) zawsze przybiera końcówkę **-i**.

Il libro e la cornice sono rossi.

Il fiore e la penna sono gialli.

Podstawowe końcówki przymiotników dla: *l. pojedyncza / l. mnoga*

końcówka męska **-o / -i**

końcówka żeńska **-a / -e**

czzerwony

ROSSO

il libro rosso i libri rossi

czzerwona

ROSSA

la cornice rossa le cornici rosse

żółty

giallo

il fiore giallo i fiori gialli

żółta

gialla

la penna gialla le penne gialle

Niektóre przymiotniki - niezależnie od rodzaju rzeczownika, jakiemu towarzyszą - przybierają w liczbie pojedynczej uniwersalną końcówkę **-e**, jak w **verde** (*zielony, zielona*), a w liczbie mnogiej **-i**, jak w **verdi**.

np. **il vestito verde** (*zielona sukienka*)

la gonna verde (*zielona spódnica*)

zielony

zielona

verde

un
il vestito verde

una
la gonna verde

i vestiti verdi

le gonne verdi

A zatem w wyrażeniach:

il/un fiore verde (*zielony kwiat*) / **i fiori verdi** (*zielone kwiaty*)

la/una cornice verde (*zielona rama*) / **le cornici verdi** (*zielone ramy*)

o rodzaju gramatycznym rzeczownika informuje tylko rodzajnik, natomiast o liczbie - i rodzajnik, i końcówki.

Istnieją przymiotniki kończące się na inne głoski i nie zmieniające formy w zależności od liczby czy rodzaju. Przykładem mogą być niektóre nazwy kolorów, np. **blu** (*granatowy, niebieski*).

blu

i pantaloni blu
il vestito blu
la gonna blu
le penne blu

*Franco ha i pantaloni blu.
Franca ha il vestito blu.*

ha - ma
czasownik **AVERE** - mieć

Rzeczownik **i pantaloni** (spodnie) występuje zawsze w liczbie mnogiej.

Uwaga:

ale: **i pantaloni blu** (*granatowe spodnie*)
i pantaloni gialli (*żółte spodnie*)
i pantaloni verdi (*zielone spodnie*)

Ćwiczenie.

Uzupełnij rodzajniki:

il letto (łóżko) - **letti**

casa (dom) - **le case**

il padre (ojciec) - **padri**

la madre (matka) - **madri**

giornale (gazeta, dziennik) - **i giornali**

chiave (klucz) - **le chiavi**

Sprawdź: *i padri, i letti, la casa, la chiave, il giornale, le madri*

Ćwiczenie.

Wpisz brakujący rodzajnik nieokreślony lub określony:

un libro rosso / libro rosso

penna gialla / **la** penna gialla

fiore rosso / **il** fiore rosso

una cornice verde / cornice verde

una gonna gialla / gonna gialla

vestito blu / **il** vestito blu

Sprawdź: il libro rosso, una penna gialla, un fiore rosso, la cornice verde, la gonna gialla, un vestito blu

Ćwiczenie.

Uzupełnij końcówki:

il libro giallo / **i libr** giall

la penn ross / **le penne** rosse

il fiore ross / **i fior** rossi

la cornice verd / **le cornic** verdi

la gonna giall / **le gonne** giall

il vestito blu / **i vestit** blu

i pantaloni verd

*Sprawdź: i libri gialli, la penna rossa, il fiore rosso/i fiori rossi, la cornice verde/le cornici verdi
la gonna gialla/le gonne gialle, il vestito blu/i vestiti blu, i pantaloni verdi*